

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

8 de Venditione & alienatione rerum temporalium Ecclesiasticarum
prohibita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

moditatem, & fructus quos ipse percepturus esset. In necessariis. §. de fructu. C. de commod. rei vend. P. L. arboribus. §. de usufructuarius. de usufructu. C. de annuis redditus emi potest. L. uideamus. in 2. quest. 14. in fin. C. de sacro. eccles. §. vult enim. de non aliena. reb. eccles. in Authent. non autem fructus personalis vsum. qui nec cedi, nec legari alteri quā domino, seu proprietario. potest. d. l. si vsum fructus. de iure dotis. l. si usufructuarius. de noua. §. si vsum. C. de usufructu. qui & fructus rei suae ad certum vique tempus vendere potest. Petrus Jacobi. in praxi ritu o de gargeria. lex in l. si debitor. 39. de contrahend. emi. in P. Sicuti & promittere alicuius rei futuros. pro quibus tunc incipit deberi actio, cum per rerum naturam praestari poterunt. l. inter dum pure 73. C. l. ubi autem. 75. §. si nuda. de verbob. oblig. ¶ Permittit t̄ & ius vendere fructus herbarum. l. qui sspulul. 68. §. frumenta. quae in herbis. de contrahend. emi. P. dicunt Galli. le seme & la cueillete. vel fructus in herba. Efficit tamen nimia habendi cupiditas aliquorum, vt lex fieret ad interceptiendos fraudes negotiatorum, ne fructus in herba, antequam maturefcerent, emerentur, quae a Carolo Magno sit. de prohibitione alienationis futurorum fructuum. l. 2. legem Longobardorum. primum lata. deinceps a Ludouico vndecimo. constitutio. Ludo. 11. annis 148. 2. artic. 1. & subinde a Francisco primo huius nominis Rege. constitutio. Francisci. tit. de la traicté des bledz repetita.

De rebus quae vendi non possunt. ob prohibitorum eam commercium. Cap. 7.

- 1. Vendi. quae non sunt in commercio. non possunt.
2. Hominis liberi venditio non valet. Et quando. si. sineatur. eod.
3. Puer filium tempore famis licite vendit. non etiam mater.
4. Vendi non possunt res diuinae & sacrae.
5. Sacra quibus modis profanari reddantur.
6. Publica res a priuatis vendi nequeunt impune.

Natura t̄ liber homo ab emtione eximitur. §. final. de emi. l. si in emtione. §. liberum. de contrahend. emtione. Sultinetur tamen interignorantes liberum esse venditum, eatenus vt emtor conlequatur quanti sua interest non em. sic talem. l. liberi hominis. 70. C. l. §. liberi. 3. C. l. §. sed Colus. 6. de contrahend. emtione. quod pertinet autem ad liberum venditum conruit. eo quod pretio res vendita estimatur legitime in emtione. l. de contrahend. emtione. P. libertas autem inestimabilis est. l. libertas. de regulis iuris. cum similib. lib. nota. vt & liber homo. l. §. sed cum homo. de iis qui deiecer. P. Qui tamen, si seipsum vendi patiatur. maior viginti annis. l. si miserum. de liber. causis. ad pretium participandum. l. non ideo. eod. titul. de liber. causis. sciens conditionem suam liberam. l. si quis sciens. §. liberi. de liberal. cau. P. ignorante emtore. priuatur libertate, & vt seruus perpetua mancipatur ex illa venditione seruituti. sine spe redeundi ad libertatem. §. serui autem aut nascuntur. de iure personarum. l. §. seruorum. C. l. homo liber. de stat. homin. Hermogen. l. cum patto. §. de liberal. causis. lib. 40. P. tit. 1. 2. velut indignus qui abusus eadem ita torq̄ de. ca. priuilegi. um. 11. quest. 3. vt neque proximi eius qui hoc admisit. quamuis. ignominia seruitutis. labem illis inferat. reuocare possint libertatem officio iudicis. nec alio modo rei vindicationis remedio. in l. melas. §. si libertate. de capti. dimissionem. quod alioquin possent. si non interuenisset pretii patto. ipato. l. 1. 2. 3. 4. C. §. de libera. causis. P. de rei vindicatione. P. Locuti autem nos sumus de plagiaris in criminibus proprio titulo. quocirca de illis nec verbum aliud adieci. sed eo lectorem reiciam.

¶ Licet aliquando iure civili. t̄ patri filios virgente necessitate famis vendere. conseruata redimendi potestate. l. 2. de patri. bus qui filios distrah. Cod. vide Azon. in Summa. de contrahend. emtione. C. Et iure antiquiori ter vendere licebat. imo & occidere. quae fusa alibi tractauimus in effectibus patriae potestatis. vbi ea videbis in personarum explanatione. Sed num patri tempore famis liceat quoque filium vendere. expeditur non licere. Hostiens. in Summa. C. de fac. d. l. 2. de patri. qui fil. distrah. Cod. quia nec transactio matris serui filii sunt. l. transactio matris. 26. Cod. de transact. nec in iure concessum inuenitur. nec habent liberos in potestate. §. femina. de adop. l. nulla. de suis & legit. in P. ¶ Natura t̄ quoque non patitur res diuinas. & sacras venire in venditionis commercium. l. sacra loca. §. final. de rerum diuisionem. l. inter stipulationem. §. sacram rem. de verborum obligationem. Qui emit Simoniacus. qui vendit Giezita dicitur. a duobus huius iceleris auctoribus. Simone Mago. & Giezi. de quibus & de simonia copiose dictum a nobis est in criminibus. inter crimina laesae ma-

iestatis diuinae proprio titulo de simonia Quare nec sacerdotias nec sacramenta. nec impetium vendi poterunt: maxima enim sunt dona Dei. sacerdotium & impetium. illud diuinis ministrans. hoc humanis. §. 1. quomodo oportet episcop. & ceteros cleric. Et in Authent. cap. ex infirmatione. de simo. l. si quemquam. 29. de episcop. & cleric. Cod. Nemo sanctorum reliquias diltrahat. l. 3. de sacrosanct. eccles. Et Gordianus statuit. non solum sacrarum. vel destinatarum religioni rerum venditionem nullam esse. verum etiam quoque eas scienter ementes & vendentes. reos esse laesae religionis. l. de sepul. violat. lib. 9. Cod. tit. 19. Iugentium quippe ea nullius esse voluit. quae sacra. religio. Deo dicata sunt. sed diuini iuris. §. nullius. de rerum diuisionem. nec loca sacra aut religio. quasi non in rem actione peti possunt. Paul. in l. in rem actio. 24. §. 1. de rei vindic. Si tamen aliquid sacrum modicum cum rebus prophanis veneat. non res. inditur venditio. sed pro eo quod per se non poterat vendi. agitur per consequentiam ex vendito. Vlpian. in l. hanc legem. 22. C. l. in modicis. de contrahend. emtione. P. Quaedam enim spiritalia & religio. per se separatim vendi nequeunt. quae tamen ex consequentia in emtorem puri loci. vel rerum profanarum. per vniuersitatem transeunt. l. ad sacra. 73. §. 1. de contrahend. emtione. P. vt & ius patronatus ecclesiasticum. quod cum per se vendibile non sit. c. quia clericis. c. 16. de iure patronat. ap. Greg. transit tamen cum venditione vniuersorum. cum Bertoldus. de sentent. Et re iudicat. c. ex literis. de iure patron. c. cum fructum. eod. tit. vt pleraque alia quae per se inalienabilia sunt. cum vniuersitate transeunt. l. quaedam. de acquir. rerum domin. P. l. si mercedem. §. 1. de actionem. l. si sepulcrum. §. 1. de religio. Cod.

¶ Cessabit t̄ autem ratio prohibitionis. si res sacra profana fiat: quod quamuis fieri non debeat. l. in tantum. §. quod semel. de rerum diu. §. sacra. eo. ap. Iustinian. c. que semel. 19. q. 3. & semel Deo consecratum. non debeat ad vsum hominum transferri. tamen aliquando contingere posse creditum est: vt si capiuntur res ab hostibus. l. cum loca. 36. de religio. C. sum. sume. P. can. pastoralis. 7. q. 1. vide quae diximus de modis extinctionis beneficiorum. in personis ecclesiasticis. dum de beneficiis egimus. conflatione. vel confectione valorum factorum. Authentica praeterea. C. de sacrosanct. eccles. §. ad emtione factorum. vt si caput hominis sepulci adimatur sepulcro. l. cum in diuersis. C. l. antepen. de religio. C. sum. sumer. Et euocatione. qua loca facta liberari a sanctitate solent. & pura sunt & profana. l. sacra loca §. sacer. de rerum diu. P. Erant & apud antiquos constituti senes ad coemtionem factorum faciendas. interimendorum factorum gratia. vt ait Cicero pro Murena. ¶ Res quae sunt t̄ in publico vfu. vendi quoque non possunt. §. si. de em. tit. apud Iustin. l. si in emtione. §. comm. eod. P. potissimum a singulis: quia singulorum non sunt. l. 1. §. ea autem. de rerum diu. P. cum similib. sed vniuersorum. Quare P. Scipio Numantia delecta. cum domum reuertit decreuisset Iugurtham secreto monuit. vt potius publice quam priuatim. amicitiam populi Romani coleret. neve aliquibus largiri infuere: periculose a paucis emi. quod multorum esset. Sallustius in principio belli Iugurthini. Punivit lex aliquando publicas res vendentes vltimo iupplicio. vide l. 3. C. 4. quae res vendi non poss. C. verum illam legem emendauit Leo constitutione nouella 62. tit. πελ. τῆς κοδ. ἀρ. τῶν τῶν ἀρ. π. ο. ἀνοδ. ἡν ἡ ἐπιτοὴ ἐπαρ. ὅν. & ad quadrupli poenam reduxit.

De Venditione & Alienatione rerum temporalium ecclesiasticarum prohibita. Cap. 8.

De non alienand reb. ecclesiast. in Authen. collat. 2. tit. 1. Lib. 3. Decret. tit. 3. Lib. 3. Sect. tit. 9. In Clement. Lib. 3. tit. 4. 1. q. 2. in decreto Gratiani.

- 1. Ecclesia res immobiles. iure communi inalienabiles. & alienationum poena. eod.
2. Manus mortuae ecclesiae cur dicatur. Collegio una bona inalienabilia. eod.
3. Eseq. Ecclesia res quibus concurrentibus. & quomodo alienari possunt.
4. Alienationis rerum ecclesiasticarum causa debet esse necessaria & iuris.
5. Vilitatis causa alienata quando. & quomodo utilitatem consideratam habeant.
6. Redemptio captiuorum. & pia cause permittunt ecclesiasticarum rerum alienationem.
7. Republica ciuitatis. minorum. ecclesia rebus vendendis. eadem requiritur s̄ omnium.

tur, ita & prohibetur ne qua sterilis ei detur, *anth. sicut alienatio de sacro. eccles. sicut autem de non alienand. aut permittant. reb. eccles. in anth.* Quamobrem ades quae ruinae minatur, quas non potest reficere ecclesia, in perpetuum in emphiteosim dare potest, *anth. si quas ruinas de sacro. sanct. eccles. C. si vero quadaim sint. de alien. Et in hytheo in anth. col. g. tit. 3. Recensenda t inter causas iustas est pia causa, l. sancimus. C. de e. sico. Et cler. c. castel. l. 10. g. 2. vt pro redemptione captiuorum patrichianorum, res parrochiae distrahi possint, c. sicut in minoribus. 2. g. 2. Et c. sacris. eod. & pro alendis s. me pereuntibus pauperibus, v. aurum, Et c. apostolicos. l. 2. g. 2. Ad dunt & nunc caussa aliae, vt bellorum in haereticos sumtus, releuatio aetis principis, & similes, quibus Gallia nostra premitur. ¶ In t. caussa legitime vtilis & necessariae consideratione, vt in solemnitate alienationis seruanda, affines sibi sunt, ecclesia, res publica, c. quid ergo, 23. g. 4. & minores, gl. i. in l. i. de senen. aduersus iussu. iuris et rati. l. 10. Cod. tit. 9. leg. Imperatoris, de re iudic. capit. 1. Et 2. de restitu. in integrum. Quippe quod in rebus immobilibus reipublicae, vel ciuitatis distrahendis commodum & utilitas eius inspicitur, & vt pretium ex venditione constatum in eius utilitatem conuertatur, l. si de venden. reb. ciuitatis. l. 11. C. tit. 31. In rebus fisci distrahendis, ordo & solemnitas habet, de qua in gl. in l. in verb. omni ordine. de sice instr. Et iure habet sic. l. 10. C. vt debitum subsit, sic cessatum in solutione, fiat appellatio coram, l. 2. Et 3. si propter pub. pensitatio. C. iudice, fiat subhactatio, l. 1. Et si de sice instrum. l. 10. C. res prescribatur, & libelli proponantur publice per viginti dies, rem venalem esse declarant, iusta authentica. hoc ius porrectum, de sacro. sanct. eccles. iusto pretio vendatur, l. 2. de sice instrum. Et archa sic. l. 10. C. & pro. urator fisci adit, l. 1. eod. de sice instrum. l. 10. C. In minoribus rebus, ferme eadem veniunt consideranda, in forma mam. l. in cap. sicut non passim, de rebus eorum qui sub incl. vel con. 9. ra sunt. 2. tit. Cod. de praedictis & aliis reb. minor. ¶ Sed t. haec de causa vendendi dictum sit, dicamus pauca de tractatu capituli & clericorum, qui interuenire debet in ecclesiae rebus, dicit. cap. cum apostol. ca. & cap. tua nuper, de his que sunt a prelat. sine consen. ca. vendendis. Eo quod in negotio quolibet vocandi sunt illi quorum interest, l. de vnoquoque, de re iudic. P. Tractatus est consultatio de faciendae alienatione, & num ea expediat, & quae res potius alienari debeant, & proinde tractatum praecedat vocatio seu congregatio capituli, vel clericorum, & tractatus eorum consensus, vt constat ex ordine l. tera canon. sine exceptione. Conuocatur capitulum huius rei causa ad sonum campanae, vel modo alio, quo solet conuocari in aliis capitularibus negotiis. Et quemadmodum rector ciuitatis vel magistratus, ius cogendi concilium habent, & conuocandi decuriones in curiam, vt vocati ad certa munera nominent, l. 2. de decurion. l. 10. Cod. tit. 1. sic conuocabit episcopus vel maior capitulum. Conuocatos sacramentum illud praestare non erit alienum a solemnitate legitima, quod praestare solent singuli in vendendis rebus ciuitatis in prouinciis curiales, habitatores, & possessores rerum, sacrosanctis tactis Evangelicis: videli et se sententiam quam putent vtiliorem patriae suae dicitur: itaque dicere debent, vt postea de decreti venditionis recitatione in prouinciali iudicio interueniente, emtor competentem possit habere cautelam, & ita contractus sit stabilis, l. final. de venden. reb. ciuitatis. l. 10. Cod. Capitulum, vniuersitate vel collegio legitime congregatis per eum qui eis praest, vel alium habentem potestatem, qui venerint vel interfuerint, etiam si maiorem non faciant numerum, vel partem totius, sed longe minorem, possunt explicare ea que proposita tunc sunt, Innoc. in c. 2. de opor. non. r. nuntiat. Et in c. 1. de maio. Et obed. a. qum. ca. cum nobis, de elect. absurdum enim est in numero computare eos, qui vocati noluerunt venire, dicit. cap. cum nobis, Et clem. quod cetera, de elect. ap. Clem. ent. Aliter si per se non per alium conuocetur vniuersitas vel collegium, tunc exigitur ad auctoritatem constituendam decretorum, saltem duas partes vniuersitatis conuenire in vnum, l. nominatio. l. 10. Cod. de decurionibus. l. 10. C. ¶ Inquiritur t. autem in hoc tractatu inter conuenientes, quod in bonis minoris alienandis consultatur: an aliunde pecunia quam ex venditione ad extenuandum eius alienum possit expediri: num pecunia sit eccl. sit in numerato, vel in nominibus quae conueniri possint, an in fructibus conditis, an etiam in reddituum aut obuentorum spe: an res alie sint praeter praedia, quarum pretio satisfieri possit: quibus cessantibus praetor permittit, si modo vergeat creditor, & vfurarium modus, a stimabit que an vendere potius aut obligare permittat, ne*

ve possessio magna ob modicum ad alienum distrahatur, l. magis p. 10. 1. §. non passim, de praedictis & aliis reb. minor. P. ¶ Quod t. si ecclesia cuius res alienandae sunt, non habeat conuenientium clericorum vel capituli, rector eius non adhibebit tractatum seu consultationem hanc, sed sufficit si adhibeat consentum praetati sui, clem. n. 1. de reb. eccles. non alien. c. ceterum, de donat. Gemma. consil. 48. incip. l. resbyter, c. l. 2. Nisi ecclesia cathedralis sedes vacaret: quia tunc, defensore seu economo ei dato, sufficit eius consensus capituli eius, & tractatus, c. 1. de reb. eccles. non alien. in 6. ¶ Tractu t. habito, ex ipsis omnibus que deliberati, nem meriti visa sunt, instrumentum horum omnium gestorum confici debet, formula hac communi: *Episcopus vel Abbas, vel prior, vel Praepositus, vel congregatio capitulo ad sonum campanae, vel alio modo solito, praesentibus l. Pau. Et c. canonicis talibus canonicis, Et proposuit de bitum vrgens, Et c. Visum est expedire capitulo talem rem vendi, m. n. vtilis, Et c. Hoc t. modo consensus exprimitur capituli, vel clericorum necessarius, c. cum vos, de his que sunt a prelat. sine consen. cap. & exprimitur in conuocatione illa, non enim post alienationem prodest ratificatio. Videlicet quod consensus requiratur pro modo solemnitate, & ita sit pro forma, & ideo nisi in actu interueniat, actus nullus est. ¶ Tractant t. tamen, l. 1. Bart. in l. Gallus Aquilius, in princ. de liber. Et posth. l. mo. in d. c. cum vos, non exigi consentum inferioris praetati, vel capituli in alienatione, si eius auctoritatem sumimus pontifex impertiat, gl. Et interpretos in c. potuit, locat. Decius consil. 142. nam equiparatur ea solemnitate, l. 1. quando decret. op. non est, C. debet tamen praecedere inquisitio facta per delegatum seu commissarium huic negotio datum a sum. Pontif. num expediat ecclesiae illam alienationem fieri, eiusque rei, num ea minus vtilis: alioquin inutiliter venderetur, c. non liceat Papa, l. 2. g. 2. Apparere deinceps debet de clericorum seu canonicorum consensu, qui interfuerunt: quod fiet si nomina eorum instrumento consultationis inseribantur, cui & se subscribere debent, c. tua nuper, de his que sunt a prelat. sine consen. cap. Sic enim hic, vt in aliis subscriptione si audeo vitabuntur, l. pen. de diuer. ass. l. 12. C. l. sacra assensu, de diuer. re. cr. C. Hodie tamen clerici aut canonici, aut collegiati non subscribunt, sed omnibus praesentibus, tabellio publicus, vel illorum scriba instrumenta capitularia, & alienationis scribit & perlegit: & se subscribit fide publica, haecq; forma pro singulorum habetur subscriptione, Soc. consil. 5. incip. l. visus, col. 14. v. l. Rebuff. in re. et. c. sine exceptione, l. 2. g. m. 17. ¶ Verum t. cum illis nunq. omittendus consensus patroni, si agatur de alienatione rei patronata, Decius consil. 174. in si. gl. in c. constitutum, l. 6. q. 3. Cardan. in cle. l. cor. 2. de decimis, quia eius maxime interest res ecclesiae conseruari, v. l. l. i. ca. quicunque, l. 6. q. 7. ¶ His t. omnibus postremo loco accedere debere episcopi proprii vel superioris auctoritatem, licentiam aut consentum, authent. hoc ius porrectum, de sacro. sanctis eccles. clem. si. in verb. consentiente de reb. eccles. non alie, ap. Clement. Et si ecclesia illa de cuius rebus agitur exempta sit privilegio a potestate episcopi loci, ad summum pontif. recitatur, gl. in d. cle. l. in ver. proprii, de reb. eccl. non al. Si tamen ecclesia, quae exiuntur a sui d. e. elani potestate, subiciatur abbati cuius vel alteri superiori, vt quibusdam alio ceteris & monasteriis concessum est, illi, veluti etiam in factis sodalitiis mendicantium ordinis minorum vel praedicatorum, ministri, generalisq; & alii qui prope episcopalem habent in suos iurisdictionem, consulendi sunt, vt consensus & robur alienationi praebant, Barbat. consil. 40. incip. praetari, col. 3. vol. 1. Et consil. 14. incip. clem. ent. in col. 1. vol. 2. Rebuff. in d. can. sine exceptione, l. 2. g. 2. nu. 17. videlicet expresse l. negotium de negot. gest. C. adhibita cognitione antea caussa, sine qua consensus vel auctoritas superioris perperam impetratur. Hic, Gemma. consil. 48. incip. p. c. byteror. col. 3. quemadmodum de auctoritate praetoris interponenda transactioni, de alimentis responsum est vt si praetor aditus sine caussa cognitione transigi permittit, transactio nullus erit momenti. Praetori enim ea res quarum a commissa est, non negligenda neq; donanda. Sed etsi de omnibus non inquisierit, quae oratio (Marci Casae, scilicet) mandat. hoc est de caussa, de modis, de personis transigentium, dicendum est: quantum de quibusdam quaesierit, transactionem esse irritam, l. in his §. 1. praetor aditus, de transact. l. 1. Et cum de rebus minorum vendendis agitur, non sufficit adire praetorem libello, nisi apud acta vendendi deferatur, & probeatur, l. minorum, 6. de praed. & aliis reb. minorum, C. Nec procurator Caesaris res Caesaris consensu suo solo transfert, si illa commissa illi sint diligenter tractata, l. de offi. p. loci. Cas. l. 1. P. 1. §. 1. ¶ Si t. episcopus velit res sine ecclesiae alienari, 102*

dem obseruare debet, & petere auctoritatem vel a suo archiepiscopo, vel a summo pontifice, secundum sententiam quorundam. *Bald. Ang. in authent. hoc ius porrectum, de sacros. ecclie. gl. in ca. 1. in verb. defensore. de reb. ecclie. non alien. in 6.* Ioannes tamen Andreas in d. c. 1. de reb. ecclie. non alie. distinguit, an episcopus iurauerit se non alienaturum, vt tunc requiratur superioris auctoritas: aut non iurauerit, vt non requiratur. Et hoc ipsum probant Innocentius & Hostiensis in c. 1. de his que fiunt a prela. sine consensu cap. & secundum horum sententiam iudicatum tradit Guido Pap. qu. 149. Cuius autem episcopi consensus sit adhibendus, quando ecclesia, & eius prelati & clerici sunt vnus diocesanos, & res alienanda alterius, pugnant interpretes. Et videtur Authentic. hoc ius porrectum, de sacrosancta ecclesia C. decidere, sequendam auctoritatem eius cui personae subiiciuntur non episcopi in cuius ditione res sita, ex illis verbis, accedente consensu ordinatoris & maioris partis ibidem seruientium, &c. Et in eam authenticam notat Baldus col. 4. & alii alibi, gl. in c. ca enim huiusmodi, in verb. duos, 10. q. 2. facit c. si. 16. q. 5. Felin. in c. dilectus, 2. col. 6. vers. 7. de res. In contraria tamen sententia alii, & adhibendum consensum episcopi, cui res subest, defendunt, glo. in can. in venditionib. 17. q. 4. facit l. stipendium, de prati. & alii reb. minor. C. Roma. cons. 250. Tunc autem & consilium facturos qui distrahunt ego arbitror, si vtriusque adhibeant. ¶ Et hanc dicta sententia sunt, de solemnitatibus iure pontificio requisitis: siquidem ex iure ciuili alie exiguntur, quae referuntur in dicta authentica, hoc ius porrectum, videlicet, vt contractus scriptis fiat, & sequatur subhastatio, antequam vendatur res: inret venditor, nihil in praedictum ecclesiae se facturum, fiat venditorum proscriptio publice libellis per viginti dies ante propositis: quae tamen omnia non exigi tradunt Cynus, Bartolus, Baldus, Angelus, in d. authent. hoc ius porrec. Qui nec facillime aiunt, quod dicta authentica sit inter decreta per Gratianum translata, nempe, quod dicant ideo translata, non vt ius faceret, sed vt ostenderetur habilitudo Imperatorum in defendendis rebus ecclesiasticis, quod & alii admittunt, gl. & Innoc. in ca. dudum, de reb. ecclie. non alie. Guid. Pap. q. 149. Imo Gofredus ait, in rebus ecclesiae alienandis sufficere consensum episcopi & capituli, Gofredus in

19 Summa. tit. de reb. ecclie. non alien. ¶ Et hanc proculdubio in rebus pene nullius momenti, vel minima utilitatis, remittuntur in alienatione solemnitates, c. sine exceptione, & c. sequen. & c. fugituum, 12. q. 2. Gui. Pap. q. 156. c. et super, §. si. de reb. ecclie. non alien. in sex. argum. l. lex qua iuror, de administr. iur. C. sic intellig. cap. terrulius, 12. q. 2. at in aliis quae etiam modice utilitatis sunt, non sunt omittere, praecipue causa necessitatis, sine qua infirma alienatio, & inutilis, etiam rem exiguarum, ca. cassellus, 10. q. 2. ca. quicumque, 17. q. 4. Remittuntur etiam solemnitates in rebus quae seruando nequeunt ab interitu vindicari, gl. in Summa. 12. q. 2. c. 2. de reb. ecclie. non alie. in sex. arg. d. l. lex qua iuror, item & in distrahendis rebus acquirendis, & quae nondum quaesita sunt, quales quae praescribuntur, ante praescriptionem completam, c. fin. de praescrip. per l. si sponsus, §. 1. de donat. inter vir. & uxor. res legatae non traditur. Subinde soluta a solemnitatibus res alienandae, si consuetudo loci remittat, aut illis deroget, ca. ceterum, de donat. gl. in ca. abbatibus, 12. q. 2. si bona ecclesiastica, quae solent distrahi vel infeudari, redierint ad ecclesiam, c. ut super, de reb. ecclie. non alien. si liquido constat in utilitatem ecclesiae factam alienationem, glo. in l. de acceptilat. in P. l. 1. qui legitimam perso. si andi in iudic. non haberent, C. l. acta, de re iudic. P. l. non eo minus, C. de praecur. Bal. in l. cum is, §. causa, de transact. P. l. quicumque, de bon. que liber. C. arg. l. quod fauore, C. de legib. Quibus addere poteris alios casus, quos ex proferro pertractat Rebuffus in compendio alienationis rerum ecclesiasticarum, nu. 24. & seq.

De Rebus in titulum clericis ad ordines sacros promotis, num vendi possint, & quomodo. Cap. 9.

- 1 Ordinandus in clero nemo sine titulo.
- 2 Titulus clericalis, vel presbyter alis num vendi possit.

¶ Vm hanc exploratum sit, iure cautum fuisse antiquo, clericos non potuisse ordinari vel promoueri in sacrum ordinem, nisi beneficio seu titulo aliquo ecclesiastico ab episcopo, vt digni tam sacro coetu. donati fuissent, vnde commode viuere possent, ca. 1. & 2. 70. dist. c. cum secundum apostolum, ca. 16. de preben. placuit optima ratione etiam postea, vt episcopus eos in ordines sacros non scriberet, quibus, vel sacerdotium seu aliud be-

nefium non esset, vel nisi sufficiens haberent patrimonium, quo ali possent, quod tituli loco episcopo proferrent: aut si ordinasset inopes, de suo aleret, ca. 2. & 4. de preb. ap. Greg. & ca. in quaestione. c. 23. eo. tit. ne paupertas seu mendicitas in opprobrium ordinis clericalis conuertatur, c. diaconi, 93. dist. ¶ Quamobrem vtiliter quaeritur, num clericus bona, quae a seipso vel ab alio eius nomine supposita sunt, titulo clericali, possit alienare seu vendere. In qua ordinarius Decretalium interpretis, hoc patrimonium vendi posse absolute respondit, gl. in d. c. suis quaestio. ad verb. sustentare. Quod qui pretium habet, rem habere videtur, Casus in l. quia qui pretio, 46. de usufruct. posse & donare, quemadmodum vero titulo, sacerdotii videlicet, seu beneficio ecclesiastico renuntiare potest. Hanc tamen quaestionem latius Panormitanus tractat, & inquit, in d. c. suis, nu. 8. num & in hac alienatione huius tituli, exiguntur solemnitates requisitae in distrahendis rebus ecclesiasticis, quae ponuntur in ead. sine exceptione, 12. q. 2. de quibus proximo capite diximus. In quo Ioannes & Gofredus sequuntur Vincentii opinionem, & requiri, quamuis illis non inharere ius spirituale. & quamuis prohibitum non extendatur ultra vitam clerici, & post mortem eius, res titulares liberat, vt reliqua, dominis sint. Hostiensis autem distinguit, an patrimonium expresse in titulum assignatum sit, & tunc veram esse sententiam Vincentii, de qua in d. gl. c. suis quaestio. non habita ratione quod pretium succedat loco rei, quia facilius consumitur pretium quam res immobilis: cum & pecunia sit inter res, quae seruando conseruari nequeunt, h. s. sui quaestio, ad Trebellian. At si clericus sine determinatione tituli fuit ordinatus, existimat clericum bona sua & patrimonium posse vendere. Addit insuper, videri sibi opinionem meliorem Innocentii in c. cum episcopus, de preben. vt in venditione patrimonii assignati etiam in titulum, non requiratur consensus episcopi. Nec obesse quod eo vendito, nihil habituri sint clerici vnde viuanti: quia quod ad episcopum pertinet, sufficit si tempore ordinationis haberent sufficiens patrimonium, facit l. 2. §. si eo tempore, de administr. rer. ad ciuita. parti. P. & quod clericum tangit, non improbari in clericis voluntariam paupertatem, imo illis necessitatem, Altorum. §. 2. Imola quoque tradit in d. c. suis, num. 8. patrimonium expresse in titulum assignatum non posse vendi simpliciter sine consensu episcopi, vendi autem posse exemplo fundi dotalis, & transire in heredes, vt in leg. de fundo doti. Ioannes Andreas etiam id tuetur, exemplo fundi dotalis. Quare & iisdem casibus quibus fundus dotalis alienari posse conueniunt omnes, & hunc titulum alienari posse constat. Item pro operibus ecclesiae administratae. Et nunc in Gallia constitutione regia, lata in Aurelianensibus comitiis, cautum est, hanc boni titularia clericorum, inalienabilia esse, & reditum eorum: neque obligationibus vel hypothecis obnoxia a tempore promotionis presbyteri, in consuetum. reg. Aurel. hab. artic. 12.

De rerum alienarum venditione. Cap. 10.

- 1 Principii ius, de rebus subditorum disponere.
- 2 Vendi non potest res aliena in praedictum domini.
- 3 Aliena rei venditio in quantum, & quando valet.
- 3 Emens rem alienam scienter, non agit contra vendentem.
- 4 Praesens alienationi rei suae, nec contradiens, consentire videtur.
- 5 Aliena mobilia vendens furum commisit.
- 6 Furtiuam rem in publico loco emens, an teneatur restituere, non restituit pretio.

¶ Vm hanc proprie Imperatoris est, res aliorum pro nutu & arbitrio distrahere: vel nullo, l. Lucius, de eiusl. in P. vel modico dato pretio, l. ita verberatus, §. 1. de rei ven. in P. Is enim & populi causam seu publicam agit, l. Barbarius, de offic. praet. §. sed & quod principi, de iure nat. cum siml. quae praerogant priuatorum commodis, l. utilitas, de primipil. li. 12. C. l. actione, §. Labeo, pro sic. P. cum siml. Atque huius auctoritate, & dominia rerum distributa singulis, & conseruata, ca. quo iure, 8. dist. ¶ Vnde & dominus omnium dicitur, & pro sententia sua disponit cuiusque, l. bene a Zenone, de quadriem. praesc. C. At priuati hoc iure non vtuntur. Quamobrem res aliena siue mobilis aut immobilis sit, vendi non potest, in scito & inuito domino, in praedictum eiusdem, quamquam in praedictum venditoris sustineatur, vt obligatione & actione ex empto teneatur emptori ignorant alienam, damnnum omne relaxare, l. rem alienam, de contrab. em. P. l. nemo, de reb. alien. non alie. C. teneatur quippe de euictione venditor pro re immobili proculdubio, l. si fundum, C. de eiusl. vique adeo vt si is qui vendidit